

Sprawozdanie z Powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV – rok szkolny 2025/2026

Powszechny Program Szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020–2030 oraz uzupełnia bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie chroniące przed chorobami wywołanymi przez wirusa brodawczaka ludzkiego. Państwowa Inspekcja Sanitarna w okresie od 1 września 2025 r. do 26 czerwca 2026 r. realizowała na terenie całego kraju intensywne działania informacyjno-edukacyjne w ramach Programu szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV).

Jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły działania wielokanałowo, zarówno w środowisku lokalnym, jak i w przestrzeni cyfrowej. Aktywności obejmowały m.in. organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych podczas wydarzeń prozdrowotnych, prowadzenie prelekcji i spotkań edukacyjnych, dystrybucję materiałów informacyjnych, współpracę ze szkołami i placówkami podstawowej opieki zdrowotnej, a także intensywną komunikację w mediach tradycyjnych i społecznościowych.

Dane za okres od 1 września 2025 r. do 26 czerwca 2026 r.:

- 4778 szkół biorących udział w programie (co stanowi 35,5% wszystkich szkół w Polsce), w tym 629 szkół uczestniczących po raz pierwszy,
- 49 183 uczniów zadeklarowanych do udziału w programie szczepień,
- 2701 spotkań informacyjnych z rodzicami, w których uczestniczyło 113 329 osób,
- 5470 zajęć edukacyjnych dla uczniów, obejmujących 171 184 uczestników,
- 3957 spotkań organizowanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne dla dyrektorów szkół i koordynatorów szkolnych, z udziałem 9989 osób.

Działania komunikacyjne:

- 68 wypowiedzi w mediach,
- 4382 posty w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram i inne),
- 380 artykułów opublikowanych na stronach internetowych GIS, WSSE i PSSE.

W ramach programu stacje realizowały szeroki wachlarz działań wykraczających poza standardowe spotkania edukacyjne. Najczęściej organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne podczas festynów, pikników, dożynek, wydarzeń zdrowotnych i konferencji, prowadzono webinary, szkolenia oraz prelekcje dla rodziców, uczniów, kadry pedagogicznej i personelu medycznego. Powszechnie wykorzystywano media społecznościowe, na których publikowano treści edukacyjne w postaci rolek, spotów czy filmów. Publikowano informacje nt. szczepień przeciwko HPV w lokalnych mediach, na stronach internetowych oraz wysyłało do rodziców uczniów przez e-dzienniki szkolne. W wielu województwach nawiązano współpracę z samorządami, placówkami POZ, szpitalami, organizacjami pozarządowymi i ekspertami medycznymi, co pozwoliło zwiększyć zasięg działań informacyjnych oraz promować szczepienia przeciw HPV w różnych grupach społecznych.

Najczęściej zgłaszaną barierą była niechęć części rodziców do szczepień przeciw HPV oraz preferowanie szczepienia dzieci w placówkach POZ zamiast na terenie szkół. Powszechnym problemem były również obawy rodziców dotyczące bezpieczeństwa szczepień, wzmacniane przez dezinformację i przekazy antyszczepionkowe rozpowszechniane w internecie i mediach społecznościowych. Dyrektorzy szkół często wskazywali na trudności organizacyjne, brak odpowiednich warunków lokalowych, obawy przed odpowiedzialnością za organizację szczepień oraz dodatkowe obciążenia kadrowe. Z kolei podmioty POZ niejednokrotnie deklarowały brak możliwości realizacji szczepień w szkołach z powodów organizacyjnych, kadrowych lub logistycznych. Pomimo prowadzonych działań edukacyjnych i promocyjnych, ograniczone zainteresowanie rodziców i szkół pozostawało najważniejszym czynnikiem utrudniającym realizację programu.

DZIAŁANIA GŁÓWNEGO INSPEKTORATU SANITARNEGO

Działania komunikacyjne prowadzone przez GIS w mediach społecznościowych w ramach Programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV realizowanych w szkołach koncentrowały się na informacjach dotyczących skuteczności szczepień, schematów szczepień z podziałem na grupy wiekowe 9-14, 15+, efektów zdrowotnych i dobrych praktyk na świecie w tym zakresie (na przykładach: Australii, Danii, Szwecji, Szkocji, Holandii i Wielkiej Brytanii), faktów na temat bezpieczeństwa i skuteczności szczepień przeciw HPV oraz pre i debunkingu w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na znaczenie szczepień chłopców i mężczyzn.

Przekaz ten był realizowany głównie za pośrednictwem Facebooka, Instagrama, platformy X oraz LinkedIn, by docierać do rodziców dzieci i młodzieży, nauczycieli, mediów i budować atmosferę bezpieczeństwa w oparciu o evidence-based medicine (EBM). W przekazie wykorzystane zostały daty z kalendarza zdrowia publicznego m.in.: Styczeń jako Miesiąc Profilaktyki Raka Szyjki Macicy, Międzynarodowy Dzień

Świadomości HPV czy Europejski Tydzień Szczepień 2026. GIS opublikował 5 postów/rolek poświęconych tematyce szczepień przeciwko HPV, które osiągnęły łącznie na Facebooku 227 888 wyświetleń. Treści publikowane na Instagramie wygenerowały 87 224 wyświetleń.

Ponadto, Departament Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej GIS przygotował artykuł „Jak rozmawiać z rodzicem, który odmawia szczepień”, jako rekomendację do wykorzystania przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas spotkań z rodzicami dzieci i młodzieży w trakcie wydarzeń profilaktycznych. Artykuł został opublikowany w newsletterze PIS, którego odbiorcami są wszystkie jednostki PIS.

Dodatkowo na stronie GIS zamieszczono informację o programie

<https://www.gov.pl/web/gis/szczepienia-przeciw-hpv2>